

[Pia Christmas-Møller]

Ophævelsen af den forsikringsmæssige diskrimination af medarbejdende ægtefæller er et vigtigt eksempel på den positive udvikling. Men der er stadig meget at tage fat på, før man kan tale om et arbejdsløshedsforsikringssystem, der i lige grad imødekommer lønmodtagere og selvstændige. Og det er vel det, det drejer sig om, ikke sandt, hr. Kaj Poulsen?

Det er det, fordi der simpelt hen er tale om et regelsæt, der endnu den dag i dag bærer præg af at være udformet alene under hensyntagen til lønmodtagernes erhvervmæssige vilkår.

Det er netop her, arbejdsministerens forslag griber fat, og det er vi utrolig tilfredse med i den konservative gruppe.

I det nuværende regelsæt er der ikke nogen generel minimumsgrænse for dagpengenes størrelse. Umiddelbart synes det at være et vilkår, de selvstændige deler med lønmodtagerne. Men i praksis forholder det sig jo anderledes. I praksis rammer det først og fremmest de selvstændige, fordi lønmodtagerne typisk vil være sikret et gulv via overenskomsternes mindstelønninger. Dertil kommer mindstesatsbegrebet, som vi kender det for dimittender, inden for værnepligtsområdet og på feriedagpengesområdet. Så det knæsatte beregningsprincip, som hr. Kaj Poulsen talte om, er ikke så knæsat endda – ikke på lønmodtagerside i alt fald.

Selvstændige kan ifølge sagens natur risikere at få underskud. Helt galt bliver det, hvis den selvstændige i troen på, at udviklingen vil vende, kæmper sig igennem i længere tid med tab og først giver op, når sparepengene eller for den sags skyld kassekreditten er brugt op. Da kan beregningsgrundlaget være så ringe, at dagpengesatsen måske udgør et stort, rundt nul.

Konsekvensen af den manglende mindstesats er, at et urimeligt antal ledige selvstændige gøres til sociale klienter. Dobbelt bureaukrati, dobbelt udgift og dobbelt ubehag for den ledige er det irrationelle og urimelige resultat.

Vi er derfor tilfredse med, at der nu foreslås en mindstesats, og vi er tilfredse med, at det niveau, man har valgt, giver et rimeligt sikkerhedsnet, uden at det virker direkte tillokkende.

Også i forbindelse med spørgsmålet om selvforskyldt ledighed virker de nugældende regler ikke særlig hensigtsmæssigt for den selvstændige gruppe. En selvstændig vil jo alt andet lige selv bestemme, hvornår virksomheden skal lukke. Det er derfor efter vores opfattelse rig-

tigt, at det nuværende spørgsmål, som skal prøves i kasserne, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt man har haft afgørende indflydelse på, at man er blevet ledig, og dermed om en eventuelt idømt karantæne på 5 ugers varighed, erstattes af en generel venteperiode på 1 uge for samtlige selvstændige. Det mener vi er en rigtig idé, og vi støtter den.

Dagpenge under midlertidig ledighed kan i dag kun opnås af lønmodtagerne. Selvstændige er pr. definition udelukket herfra. Det betyder, at den selvstændige, der f.eks. driver en tankstation, hvis kundeunderlag midlertidigt bortfalder som følge af f.eks. kommunalt vejarbejde af tre måneders varighed, simpelt hen står over for valget: Kan jeg klare disse tre måneder omkostningsmæssigt ud af mine sparepenge, eller skal jeg lukke?

Faktum er, at man kan risikere at lukke ellers sunde virksomheder på det grundlag, fordi vores nuværende dagpengesystem er så firkantet indrettet. Vi er i den konservative gruppe tilfredse med, at dette lovforslag gearer systemet til at tage højde for den slags helt ekstraordinære og udefra kommende forhold.

Jeg vil nøjes med de her nævnte to hovedområder, da min taletid er ved at være udløbet.

Vi imødeser en konstruktiv behandling i udvalget og vil anbefale, at man er positivt indstillet over for lovforslaget.

Aage Frandsen (SF):

Hvis man tænker på, hvordan de lovforslag, som arbejdsministeren fremsatte i efteråret, hvis de var blevet gennemført, ville have virket f.eks. over for nyuddannede, og sammenholder dem med dette forslag, kan det virke lidt overraskende, at arbejdsministeren mente ét i efteråret og mener noget andet nu.

Men nu blev de jo ikke gennemført, og derfor synes jeg godt, man kan se positivt på det, i det omfang der er tale om ligestilling, og det er så det, vi skal sikre os. Det er et forsøg på at fastslå, at der er en parallel mellem f.eks. en nyuddannet og en selvstændig, fordi den nyuddannede heller ikke har indtægt, og derfor foreslår man at bruge dimittendsatsen.

Man kan heller ikke komme uden om, sådan som reglerne er i dag for de selvstændige, at det kan virke noget urimeligt, at selvstændige betaler til en forsikring, som de risikerer aldrig at få noget fra, men det lykkedes jo altså i efteråret at